

Producent: BP Lubricants Belgium, part BP Belgium S.A.
Uitbreidingstraat 60-62
B-2600 Berchem
Belgium
tel.: 03 2860811

Dystrybutor: BP Polska Dział Środków Smarnych
ul. Puławska 303
02-785 Warszawa

Informacji udziela: Dział Techniczny tel.: (0-22) 549 49 00
Telefon alarmowy: BP Polska Dział Środków Smarnych (+48...12) 619-13-13
Informacja Toksykologiczna (0-22) 618 77 10,
Krajowe Centrum Informacji Toksykologicznej (0-42) 631 47 24

1. Identyfikacja preparatu

Nazwa handlowa: **BP TERRAC UNIVERSAL 15W-40**
Zastosowanie: Wielozadaniowy olej smarowy do silników, przekładni i układów hydraulicznych stosowany w maszynach roboczych i rolniczych. Szczegółowe informacje są zawarte w karcie technicznej produktu.

2. Skład i informacja o składnikach

Charakterystyka chemiczna:

Zawiera wysoko rafinowany olej mineralny – ropopochodne zawierające mniej niż 3% ekstraktu DMSO i dodatki.

Niebezpieczne składniki preparatu:

Nazwa substancji	Nr CAS	Stęż. %	Zwroty R	Klasyfikacja	Nr WE
1. Dialkilditiofosfonian cynku	68649-42-3	1-5	38-41-51/53	Xi, N	272-028-3

Wyjaśnienie symboli i zwrotów: **Xi** – substancja drażniąca; **N** – substancja niebezpieczna dla środowiska; **38** – działa drażniąco na skórę; **41** – ryzyko poważnego uszkodzenia oczu; **51/53** – działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

3. Identyfikacja zagrożeń

Produkt nie podlega klasyfikacji jako niebezpieczny.
Mało prawdopodobne szkodliwe oddziaływanie na organizmy wodne.
Przepracowany olej może zawierać składniki niebezpieczne powodujące kancerogenność skóry.
Przypadkowe wstrzyknięcie produktu przez skórę pod wysokim ciśnieniem wymaga natychmiastowej interwencji medycznej.

4. Pierwsza pomoc

Drogi oddechowe:

Wynieść poszkodowanego na świeże powietrze. Jeżeli objawy narażenia wystąpią, skontaktować się z lekarzem.

Kontakt z oczami:

Natychmiast płukać dużą ilością wody, przez co najmniej 15 minut. Zwrócić się o pomoc medyczną w przypadku wystąpienia objawów podrażnienia.

Kontakt ze skórą:

Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością wody. Zdjąć zanieczyszczoną odzież i buty. W przypadku wystąpienia objawów podrażnienia, skontaktować się z lekarzem.

Zanieczyszczoną odzież i buty oczyścić przed ponownym użyciem.

Połknięcie:

W przypadku połknięcia dużej dawki preparatu natychmiast wezwać pomoc medyczną. Nie wywoływać wymiotów bez konsultacji z lekarzem. Jeśli poszkodowany jest nieprzytomny nie podawać nic do picia. W przypadku wymiotów uważać, żeby wymiociny nie dostały się do dróg oddechowych (zachłystowe zapalenie płuc).

Wskazówki ogólne:

Wskazówki dla lekarza: postępowanie objawowe. Przypadkowa iniekcja składnikami produktu przez uszkodzoną skórę lub ukłucie pod ciśnieniem wymaga udzielenia pomocy lekarskiej. Uszkodzenie początkowo niegroźne po kilku godzinach może być przyczyną bolesnego obrzęku, ze zmianą zabarwienia skóry i martwicą tkanek. Konieczna jest natychmiastowa interwencja chirurgiczna. Dokładne wyczyszczenie rany i tkanek położonych wokół niej jest konieczne w celu ograniczenia ryzyka wystąpienia martwicy w innych tkankach. Należy wziąć pod uwagę ryzyko uszkodzenia tkanek położonych daleko od miejsca ukłucia ze względu na iniekcję pod wysokim ciśnieniem.

---

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Odpowiednie środki gaśnicze:

Woda – rozproszone prądy wodne, dwutlenek węgla, proszki gaśnicze, gaśnice pianowe.

Środki gaśnicze, których nie wolno używać ze względów bezpieczeństwa:

Nie stosować zwartych strumieni wody.

Szczególne zagrożenia:

Nie znane.

Niebezpieczne produkty rozkładu:

Możliwe jest powstanie ditlenku węgla (CO₂), tlenku węgla (CO)

Specjalne wyposażenie ochronne dla strażaków:

Podczas pożaru mogą powstawać substancje szkodliwe dla zdrowia. Nałożyć odzież ochronną gazoszczelną i aparat izolujący drogi oddechowe (aparat tlenowy skompletowany z maską).

Inne informacje:

Woda skażona środkami gaśniczymi musi być usuwana jako odpad niebezpieczny. Zanieczyszczoną wodę nie wlewać do kanalizacji. Zawiadomić otoczenie o pożarze. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby niebiorące udziału w likwidowaniu pożaru. Powiadomić Państwową Straż Pożarną, a w razie konieczności także Policję Państwową, najbliższe władze terenowe i najbliższą jednostkę Ratownictwa Chemicznego.

---

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Indywidualne środki ostrożności:

Środki ochrony indywidualnej jak podano w punkcie 8.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

W razie awarii nie dopuszczać do zrzutów do środowiska. Zabezpieczyć produkt przed przedostaniem się do kanałów ściekowych, wód powierzchniowych i gruntowych oraz do gleby. Próbować zebrać jak tylko to możliwe, do odpowiednich pojemników celem dalszej utylizacji.

Metody oczyszczania:

Czynności mogą być podejmowane tylko przy pełnym zabezpieczeniu – gogle chroniące przed kroplami cieczy, ubranie ochronne, buty, rękawice. Zabezpieczyć powierzchnie przed rozlewaniem się. Zabezpieczyć miejsca wycieku. Preparat zbierać ze środkiem wiążącym i usuwać jako odpad niebezpieczny.

---

7. Obchodzenie się z produktem i magazynowanie

Obchodzenie się z produktem:

Unikać wdychania pary lub mgły. Unikać długotrwałego lub powtarzanego kontaktu ze skórą. Myć ręce zawsze po kontakcie z preparatem i przed jedzeniem. Stanowisko pracy powinno być wyposażone w prysznic i urządzenie do płukania oczu.

Zabezpieczenia przed pożarem i wybuchem:

Nie dotyczy.

Magazynowanie:

Opakowania, gdy nie są używane, przechowywać zamknięte. Przechowywać w miejscach chłodnych, dobrze wentylowanych.

Inne informacje:

Przechowywać zawsze w oryginalnych opakowaniach. Nie używać zanieczyszczonych, pustych opakowań do innych celów.

---

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Wskazówki dodatkowe odnośnie wymogów stawianych urządzeniom technicznym:

Niezbędna jest skuteczna wentylacja miejscowa wywiewna oraz wentylacja ogólna pomieszczenia w celu zmniejszenie stopnia narażenia pracowników.

Substancje szkodliwe, wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń, które należy kontrolować:

Nazwa substancji	NDS	NDSch	NDSP
1. Oleje mineralne – (faza ciekła aerozolu)	5 mg/m ³	10 mg/m ³	nie ustalono

Wskazówki dodatkowe:

Rozporządzenie MPiPS (DzU nr 217, poz. 1833).

Oznaczanie w powietrzu na stanowiskach pracy:

Rozporządzenie MZiOS (DzU nr 86, poz. 394 ze zm.);
PN-Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza – Pobieranie próbek powietrza – Zasady pobierania próbek powietrza na stanowiskach pracy i interpretacji wyników;
PN-EN 689:2002 Powietrze na stanowiskach pracy – Wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa;
PN-EN 482:2002 Powietrze na stanowiskach pracy – Ogólne wymagania dotyczące procedur pomiarowych;
PN ISO 4225/Ak:1999 Jakość powietrza – Zagadnienia ogólne – Terminologia (arkusz krajowy);
Oleje mineralne (faza ciekła aerozolu): PN-88/Z-04108/04; PiMOŚP 1999, z. 22.

Monitoring biologiczny: brak

Ochrona dróg oddechowych:

Unikać wdychania pary, mgły, aerozolu. Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru

środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji, czynności wykonywanych przez pracownika oraz zaleceń podanych przez producenta środka ochrony indywidualnej. W sytuacjach awaryjnych półmaska skompletowana z pochłaniaczem par organicznych.

Ochrona oczu:

Unikać kontaktu z oczami. Przy obchodzeniu się z preparatem, gdy istnieje możliwość narażenia, nosić okulary ochronne z bocznymi osłonami.

Ochrona skóry:

Unikać kontaktu ze skórą. Przy obchodzeniu się z preparatem nosić odzież ochronną oraz olejoodporne rękawice z neoprenu lub perbunanu.

Inne informacje:

Podczas stosowania preparatu, nie spożywać posiłków i napojów, nie palić tytoniu. Zanieczyszczoną odzież natychmiast zdjąć i oczyścić przed ponownym użyciem. Przestrzegać podstawowych zasad higieny.

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

---

9. Właściwości fizykochemiczne

Wygląd:	ciecz, kolor brązowy
Zapach:	charakterystyczny
pH (roztwór użytkowy):	nie dotyczy (bezwodny)
Temperatura wrzenia/zakres (°C):	nie określono
Temperatura topnienia:	nie dotyczy
Temperatura krzepnięcia (°C):	<-36
Temperatura zapłonu (°C):	> 200 (tygiel zamknięty)
Temperatura samozapłonu (°C):	–
Granice wybuchowości w powietrzu:	
- dolna	nie dotyczy
- górna	nie dotyczy
Właściwości utleniające:	nie dotyczy
Ciśnienie par (kPa w 20 °C):	nie określono
Gęstość (w 15 °C):	880 kg/m ³
Gęstość par względem powietrza:	nie określono
Rozpuszczalność:	
w wodzie:	nieznacznie rozpuszczalny w zimnej wodzie
w tłuszczach:	nie określono
Lepkość (40 °C):	115,0 mm ² /s
Lepkość (100 °C):	14,8 mm ² /s

---

10. Stabilność i reaktywność

Stabilność:

Stabilny przy zachowaniu odpowiednich warunków przechowywania i stosowania. Nie ulega polimeryzacji.

Materiały i warunki, których należy unikać:

Reaguje ze środkami silnie utleniającymi.

Niebezpieczne produkty rozpadu:

W przypadku podgrzania lub pożaru są uwalniane toksyczne produkty rozkładu (patrz pkt. 5).

---

11. Informacje toksykologiczne

Drogi oddechowe:

Z powodu niskiej lotności preparatu jest mało prawdopodobne narażenie drogą oddechową w temperaturze otoczenia. Narażenie na pary lub mgły może być przyczyną podrażnienia górnych dróg oddechowych. Unikać wdychania mgły. Wymagana jest wentylacja miejscowa i ogólna.

Droga pokarmowa:

Połyknięcie może być przyczyną podrażnienia błon śluzowych układu pokarmowego z następującymi objawami: nudności, wymioty, biegunka.

Kontakt ze skórą:

Preparat może działać odtłuszczająco (wysuszająco) na skórę. Długotrwały kontakt ze skórą może być przyczyną przewlekłych stanów zapalnych skóry.

Kontakt z okiem:

Może działać słabo drażniąco na oczy. Skażenie oczu wywołuje ból, zaczerwienienie.

Inne informacje:

Produkty spalania powstające w silniku mogą być przyczyną zanieczyszczenia oleju. Podczas stosowania olej może zawierać niebezpieczne składniki, które mogą być przyczyną raka skóry. Unikać powtarzanego lub częstego kontakt z tego typu olejami. Przestrzegać podstawowych zasad higieny.

Żaden ze składników tego preparatu przy poziomie większym niż 0.1 % nie jest klasyfikowany jako kancerogeny wg ACGIH, International Agency for Research on Cancer (IARC) lub Komisji Europejskiej (EC).

---

12. Informacje ekologiczne

Rozpuszczalność:

Ciecz. Nie rozpuszczalna w wodzie, lotna.

Mobilność:

Może penetrować do gleby i spowodować skażenie wód gruntowych.

Biodegradacja:

Nie ulega łatwo rozkładowi.

Bioakumulacja:

Nieznana.

Ekotoksyczność:

Nie klasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska. Należy zapobiegać dostawaniu się preparatu do odpływów, kanalizacji i wód. Na powierzchni wody tworzy warstwę utrudniającą wymianę tlenu.

Inne informacje:

Najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód i do ziemi – rozporządzenie MOŚZNIŁ (DzU nr 116, poz. 503):

Substancje ropopochodne: 15,0 mg/l

Dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczenia w ściekach przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych – rozporządzenie MI (DzU nr 129, poz. 1108):

Substancje ropopochodne: 15,0 mg/l

Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu – rozporządzenie MŚ (DzU nr 87, poz. 796): nie ustalono.

---

13. Postępowanie z odpadami

Produkt zużyty:

Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Nie usuwać razem z odpadami komunalnymi. Sposób likwidacji zebranych odpadów uzgodnić z Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego.

Usuwać jako niebezpieczne odpady: kod: 13 02 05 (rozporządzenie MŚ, DzU nr 112, poz. 1206).

Opakowania:

Opróżnione opakowania jednorazowego użytku przekazać do upoważnionego odbiorcy odpadów. Kod opakowań: 15 01 10 (rozporządzenie MŚ, DzU nr 112, poz. 1206).

---

14. Informacje o transporcie

Numer rozpoznawczy materiału: nie podlega oznakowaniu

Nazwa przewozowa: –

Klasa: –

Kod klasyfikacyjny: –

Grupa pakowania: –

Instrukcje pakowania: –

Numer rozpoznawczy zagrożenia: –

Oznakowanie sztuk przesyłki: –

IMDG Klasa: –

Grupa pakowania: –

ICAO/IATA Klasa: –

Grupa pakowania: –

---

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

Produkt nie podlega obowiązkowi oznakowania.

Identyfikacja: –

Znak ostrzegawczy: –

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (zwroty R): –

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania preparatu (zwroty S): –

Przepisy Wspólnoty Europejskiej:

Dyrektywa Unii Europejskiej 67/548/EWG z późniejszymi zmianami łącznie z 28 poprawką (2001/59/WE)

Inne:

Zawiera sulfonian wapnia. Może powodować reakcje alergiczne.

Przepisy krajowe:

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (DzU nr 11, poz. 84 ze zm.); rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (DzU nr 199, poz. 1948); rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (DzU nr 140, poz. 1171); rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (DzU nr 171, poz. 1666); rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w

sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (DzU nr 173, poz. 1679); rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 sierpnia 2002 r. w sprawie obowiązku dostarczenia karty charakterystyki niektórych preparatów niezaklasyfikowanych jako niebezpieczne (DzU nr 142, poz. 1194); rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń substancji szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DzU nr 217, poz. 1833); rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 11 września 1996 r. w sprawie czynników rakotwórczych oraz nadzoru nad stanem zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (DzU nr 121, poz. 571, zm. DzU z 2003 r. nr 36, poz. 314); rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 1990 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym (DzU nr 85, poz. 500ze zm.); rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1996 r. w sprawie prac wzbronionych kobietom (DzU nr 114, poz. 545 ze zm.); rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DzU nr 86 z 1996 r. poz. 394, zm. DzU z 2003 r. nr 21, poz. 180); rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (DzU nr 69, poz. 332 ze zm.); rozporządzenie Ministrów Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie przewozu drogowego materiałów niebezpiecznych (DzU nr 57, poz. 608, zm. DzU nr 14, poz. 141); Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (DzU nr 199, poz. 1671); rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 6 października 1987 r. w sprawie wykazu rzeczy niebezpiecznych wyłączonych z przewozu koleją oraz szczególnych warunków przewozu rzeczy niebezpiecznych dopuszczonych do przewozu (DzU nr 32, poz. 169); Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (DzU nr 62, poz. 628); rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (DzU nr 112, poz. 1206); Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (DzU nr 63, poz. 638); rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 r. w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi (DzU nr 116, poz. 503); rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 lipca 2002 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (DzU nr 129, poz. 1108); rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (DzU nr 87, poz. 796).

16. Inne informacje

Wszystkie dane opierają się na aktualnym stanie naszej wiedzy. Kartę opracowano na podstawie danych uzyskanych od producenta. Odbiorcy naszego produktu muszą brać pod uwagę istniejące przepisy prawne i inne uregulowania.

Inne źródła podstawowych danych do opracowania karty charakterystyki:

- Komputerowa Baza Danych RTECS /Registry of Toxic Effects of Chemical Substances/, opracowana przez the National Institute for Occupational Safety and Health, 2003.
- Komputerowa Baza Danych - Karty Charakterystyk Substancji Niebezpiecznych, opracowana przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, 2003.
- "Czynniki szkodliwe w środowisku pracy – wartości dopuszczalne" – wyd. Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, 2003.
- Komputerowa Baza Danych EINECS, 2003.

Uwagi:

- Lepkość kinematyczna produktu jest powyżej 7 mm²/s, więc produkt nie podlega klasyfikacji z przypisaniem zwrotu R65.
- Produkt zawierają mniej niż 3% ekstraktu DMSO, zgodnie z pomiarem metodą określoną w IP 346, więc nie podlega klasyfikacji jako rakotwórczy (informacja producenta).
- Na podstawie stężeń granicznych dla poszczególnych rodzajów zagrożeń i zastosowaniu metody obliczeniowej, gdy stężenia poszczególnych substancji są niższe od odpowiednich stężeń granicznych, produkt nie podlega klasyfikacji jako niebezpieczny.

Data aktualizacji: 30/03/2004

Data poprzedniego wydania karty: 06/02/2003